

OPONENTNÍ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ PROSTŘEDÍ PRO OSOBY S PARKINSONOVOU NEMOCÍ

Jan Tomandl FA ČVUT 2021

Oponent:

Doc.ing.arch.Karel Fořtl CSc.

Jan Tomandl je doktorandem atelieru prof.ing.arch. Ireny Šestákové, který je zaměřen na sociální stavby a tvorbu prostředí pro handicapované. To bylo zřejmě impulsem pro volbu tématu disertační práce. V roce 2014 byl atelier osloven pacientem, trpícím Parkinsonovou nemocí (dále jen PKN) s tím, že „bezbariérová vyhláška“ a stavební předpisy nezohledňují potřeby pacientů s PKN.

Na základě toho bylo upřesněno téma disertační práce Jana Tomandla na architektonické řešení prostředí pro osoby s Parkinsonovou nemocí.

Na takto složité problematice nebylo možné pracovat bez spolupráce s příslušnými lékařskými odborníky. Proto byla navázána spolupráce s neurologickou klinikou a centrem klinických neurověd 1.LF UK a VFN v Praze.

Práce byla podpořena grantem GAČR 16 – 2391S realizovaným společně s 1.LF UK a VFN (garantem za FA prof.Šestáková) a grantem ze studentské grantové soutěže ČVUT GS 17/103/OHK1/1T/15, který obdržel J.Tomandl.

Toto grantové krytí umožnilo realizovat rozsáhlý průzkum na pracovištích, která se zabývají problematikou PKN a mentálními handicapy především ve SRN.

Práce je logicky traktovaná:

1. Úvod – vysvětluje problematiku PKN s ohledem na průběh onemocnění
2. Současný stav problematiky – tato kapitola je založena na studiu literatury z oblasti neurologie a rehabilitačního lékařství a dále na návštěvě specializovaných pracovišť s tímto zaměřením.
3. Cíle výzkumu a výzkumné otázky -
 - a) Stanovit základní pravidla uspořádání prostoru pro samostatné a bezpečné užívání osobami s PKN.
 - b) Prakticky ověřit pravdivost vybraných teorií na vzorku pacientů s PKN formou experimentální studie.
4. Metody

5. Teoretická východiska – zde je popsána PKN a její fáze a vzájemné vztahy PKN a vystavěného prostředí s ohledem na průběh zhoršujícího se degenerativního onemocnění. Specifické požadavky na prostředí osob s PKN vychází z narušení pohybových, orientačních a kognitivních schopností. Především jsou to problémy s chůzí a s tzv. zamrznutím (Friesingem) a nebezpečím pádu. Jsou zde rozebírány příčiny Friesingu s odkazem na literaturu.
- Výrazným pozitivem prezentování této části práce je využití názorných ilustrací.
6. Výsledky – Praktická část - tato kapitola je těžištěm práce a předkládá varianty úprav, především bytového prostředí pro pacienty s PKN.
- Podkladem byl mezioborový dotazník, který byl zpracován ve spolupráci s první neurologickou klinikou a centrem neurovřed 1.LF UK a VFN v Praze. Tam byla také zajištěna dostatečně velká kohorta pacientů pro dotazník. Výsledkem dotazníkového šetření je shrnutí do přehledné tabulky, ze které vyplývá možnost ovlivnění některých projevů nemoci architektonickou úpravou prostředí.
- V této kapitole jsou shrnuty také poznatky z rozsáhlého terénního průzkumu v SRN.
- Výsledné úpravy jsou i zde dokumentovány přehlednými ilustracemi a fotografiemi z terénního průzkumu.
- Pro verifikaci některých poznatků, především vlivu podlahových vzorů na chůzi pacientů byla realizována studie v reálném prostředí laboratoře Institutu intermedií na fakultě elektrotechnické ČVUT opět ve spolupráci s lékařskou částí řešitelů.
- Poslední dvě kapitoly - Diskuze a Závěr shrnují průběh práce a naznačují další možnosti průzkumu problematiky PKN.

ZÁVĚR OPONENTURY.

Dizertační práce ing.arch.Jana Tomandla je příkladem mezioborové spolupráce na složité problematice PKN. Aspirant dokázal koordinovat multidisciplinární tým a byl hlavním „hybatelem“ celého výzkumu (dokládá vyjádření školitele prof. Šetsákové).

Dizertační práce J.Tomandla ukazuje možnost verifikace empirických poznatků formou vědeckého upřesnění terénním výzkumem a dotazníkovým šetřením i reálným pokusem na dostatečně velkém vzorku pacientů, trpících PKN. To považuji za výjimečný přínos práce.

Uvedené publikace, jejichž spoluautorem během doktorandského studia i samotné dizertační práce ukazují na vysokou predestinaci Jana Tomandla pro vědeckou práci.

Vzhledem ke skutečnosti, že posuzovaná doktorská dizertační práce splňuje požadavky § 47 odst.4 zákona 111/1998 Sb. na připravenost a schopnost ing.arch.Jana Tomandla samostatného působení ve výzkumu a vývoji.

Doporučuji k obhajobě

Zpracovatel oponentury: Doc.ing.arch.Karel Fořtl CSc

V Praze 10.11.2021

